

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 2559
Ημερομ. Κατάθεσης: 11/1/2024

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΝΙΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
Βουλευτής Ν. Καβάλας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αθήνα, 11/1/2024

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Λευτέρη Αυγενάκη

Θέμα: Κατασκευή αρδευτικού δικτύου στην Π.Ε. Ξάνθης

Σύμφωνα με πληροφορίες από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και τις αρμόδιες υπηρεσίες, στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης πρόκειται να ξεκινήσει σύντομα η κατασκευή νέου έργου αρδευτικού δικτύου στην ανατολική πλευρά του ποταμού Νέστου, στην Π.Ε. Ξάνθης. Οι πληροφορίες συγκλίνουν ότι πρόκειται για έργο, το οποίο σχεδιάζεται να αρδεύσει έκταση 300.000 στρεμμάτων. Εκτιμάται ότι για την άρδευση των εκτάσεων αυτών εκτιμάται ότι απαιτούνται τουλάχιστον 200 εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού, τα οποία θα προέρχονται από τον ποταμό Νέστο.

Στις δύο πλευρές του ποταμού Νέστου, ως σήμερα, υφίστανται δύο εγκαταστάσεις υδροληψίας, μία για την πλευρά της Π.Ε. Ξάνθης και μια για την πλευρά της Π.Ε. Καβάλας, οι οποίες λειτουργούν από την δεκαετία του 1960. Στην πλευρά της Ξάνθης αρδεύονται με οργανωμένο αρδευτικό δίκτυο ανοικτών αγωγών περί τα 31.000 στρέμματα ενώ στην πλευρά της Καβάλας, με επίσης οργανωμένο αρδευτικό δίκτυο ανοικτών αγωγών, αρδεύονται περί τα 200.000 στρέμματα.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι οι ποσότητες νερού που αιτούνται κατ' έτος, οι δύο ΤΟΕΒ που διαχειρίζονται το αρδευτικό δίκτυο στην δυτική πεδιάδα του Νέστου (Καβάλα) από τη Διεύθυνση Υδάτων Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης είναι της τάξεως των 170 εκατομμυρίων κυβικών μέτρων για την αρδευτική περίοδο, η οποία ξεκινά το 1^ο δεκαήμερο του Απριλίου και ολοκληρώνεται στα τέλη Οκτωβρίου. Ήδη οι ποσότητες που παρέχονται έναντι των αιτουμένων από τους δύο ΤΟΕΒ για την εξυπηρέτηση της άρδευσης των εκτάσεων τα τελευταία πέντε χρόνια είναι μειωμένες σημαντικά, με αποτέλεσμα να παρουσιάζονται, ήδη, πολλαπλά προβλήματα στην άρδευση της δυτικής πεδιάδας του Νέστου (περιοχή Χρυσούπολης Καβάλας) με επιπτώσεις στη φυτική παραγωγή της περιοχής. Με απλά λόγια, ήδη οι διαθέσιμες ποσότητες από το φράγμα Θησαυρού, το οποίο ουσιαστικά διαχειρίζεται την κατάντη αυτού, παροχή του ποταμού Νέστου δεν επαρκούν έναντι των υφιστάμενων σήμερα αναγκών άρδευσης.

Είναι σκόπιμο να αναφερθεί πως στην εν λόγω πεδιάδα καλλιεργούνται σε συντριπτικό ποσοστό εντατικές καλλιέργειες, οι οποίες παράγουν υψηλής αξίας γεωργικά προϊόντα τα οποία πιστοποιούνται και εξάγονται με προφανή σημαντικά οφέλη για την τοπική αλλά και την εθνική οικονομία (σπαράγγια, κηπευτικά, ακτινίδια, βρώσιμες ελιές, μπιστανικά κ.α.).

Υπενθυμίζεται ότι από την κατασκευή του φράγματος Θησαυρού, σκοπός του είναι: α) η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, β) ο εμπλουτισμός του οικοσυστήματος και γ) η υποστήριξη του πρωτογενή τομέα. Τα τελευταία χρόνια, η λειτουργία του φράγματος δέχεται τις επιπτώσεις της εξελισσόμενης κλιματικής αλλαγής, η οποία περιλαμβάνει την μείωση των χιονοπτώσεων και των βροχοπτώσεων με αποτέλεσμα οι ποσότητες νερού στον ταμιευτήρα του Θησαυρού να είναι σημαντικά μειωμένες και κατά συνέπεια να υφίσταται αδυναμία κάλυψης των αναγκών σε αρδευτικό νερό που χρειάζονται οι υφιστάμενες καλλιέργειες που βρίσκονται εντός των κατασκευασμένων και λειτουργούντων αρδευτικών δικτύων, όπως αναφέρθηκε πιο πάνω. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα σήμερα να περιορίζονται και οι ποσότητες νερού που είναι διαθέσιμες για την άρδευση τόσο της ανατολικής όσο και της δυτικής πεδιάδας του Νέστου. Ενώ για το μέλλον εάν συνεχιστεί και ενταθεί η κλιματική αλλαγή, η κατάσταση της άρδευσης στα υφιστάμενα αρδευτικά δίκτυα θα καταστεί κρίσιμη με ανυπολόγιστες ζημιές στην φυτική παραγωγή.

Εφόσον λοιπόν η εξυπηρέτηση με αρδευτικό νερό των υφιστάμενων και λειτουργούντων δικτύων είναι ήδη οριακή και δεν μπορεί να καλύψει τις ανάγκες, πως είναι δυνατόν να προγραμματίζεται η δημιουργία νέων αρδευτικών δικτύων όταν το νερό ήδη δεν επαρκεί;

Υπογραμμίζεται δε, με έμφαση, πως το αρδευτικό έργο που επιχειρείται να δρομολογηθεί στην ΠΕ Ξάνθης στηρίζεται σε μια πεπαλαιωμένη υδρολογική μελέτη που εκπονήθηκε το 1993 (!) και τα δεδομένα της οποίας προφανώς απέχουν πολύ από την σημερινή πραγματικότητα. Είναι περισσότερο από προφανές ότι δεδομένων αλλαγών που επήλθαν στο κλίμα ένα έργο του 2024 δεν μπορεί να βασιστεί σε μια μελέτη που εκπονήθηκε πριν από 30 και πλέον χρόνια.

Σημειώνεται, τέλος, ότι υπό τις σημερινές συνθήκες, διαφαίνεται ότι η ασκούμενη διαχείριση του φράγματος Θησαυρού αποσκοπεί στην σταθερή παραγωγή ενέργειας καθόλη την διάρκεια του έτους και όχι, όπως παλαιότερα, στην αποθήκευση του νερού στο φράγμα και στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας μόνο κατά την περίοδο των αναγκών άρδευσης ώστε να εξυπηρετείται η ασκούμενη γεωργία στην περιοχή.

Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω καθώς και τον πρόδηλο κίνδυνο για την φυτική παραγωγή της περιοχής στο υφιστάμενο αρδευτικό δίκτυο από το ενδεχόμενο κατασκευής του νέου έργου,

ΕΡΩΤΑΤΑΙ ο κ. Υπουργός:

1. Προτίθεται το Υπουργείο να ζητήσει τη γνώμη όλων των εμπλεκόμενων φορέων για το θέμα, όπως είναι η Διεύθυνση Υδάτων ΑΜ-Θ, η Διοίκηση Φράγματος Θησαυρού, οι ΤΟΕΒ της περιοχής κ.ά.;
2. Προτίθεται το Υπουργείο να προχωρήσει στην επικαιροποίηση της μελέτης του 1993, ώστε το έργο να υλοποιηθεί με βάση τα πραγματικά στοιχεία και δεδομένα των διαθέσιμων ποσοτήτων νερού;
3. Δεδομένου ότι υπό τις συνθήκες ανεπάρκειας του αρδευτικού νερού, το νέο έργο θα καθορίζει ποια περιοχή θα παραμένει χωρίς αρδευτικό νερό και θα υφίσταται τις μεγαλύτερες συνέπειες στο άμεσο μέλλον, να γίνει γνωστό σε ποιο σημείο θα χωροθετηθεί η νέα υδροληψία για το εν λόγω νέο έργο; Ανάντη ή κατάντη των δύο υφισταμένων υδροληψιών;

Ο Ερωτών Βουλευτής

Νίκος Παναγιωτόπουλος